

2 Неделя след Пасха – Томина (15. Април 2007 г.)

Апостолско четиво

ДЕЯНИЯ НА СВЕТИТЕ АПОСТОЛИ, ГЛАВА 5

12. А чрез ръцете на апостолите ставаха у народа много личби и чудеса; и всички единодушно прекарваха в притвора Соломонов.
13. От другите пък никой не смееше да се допре до тях; ала народът ги величаше.
14. А вярващи все повече се присъединяваха към Господа, множество мъже и жени,
15. тъй че по улиците изнасяха болните и ги слагаха на постелки и одъри, та, като минава Петър, поне сянката му да осени някого от тях.
16. Стичаха се в Йерусалим и мнозина от околните градове, донасяйки болни и от нечисти духове измъчвани, и всички се изцереваха.
17. Тогава първосвещеникът и всички, които бяха с него и принадлежаха към садукейската ерес, станаха и се изпълниха със завист,
18. туриха ръка на апостолите и ги хвърлиха в общата тъмница.
19. Но през нощта Ангел Господен отвори вратата на тъмницата и, като ги изведе, каза им:
20. идете, застанете в храма и говорете на народа всички думи на тоя благодатен живот.

Евангелско четиво

ОТ ИОАНА СВЕТО ЕВАНГЕЛИЕ, ГЛАВА 20

19. А вечерта в тоя ден, първи на седмицата, когато вратата на къщата, дето се бяха събрали учениците Му, стояха заключени, поради страх от иудеите, дойде Исус, застана посред и им казва: мир вам!
20. И това като рече, показа им ръцете и нозете и ребрата Си. Учениците се зарадваха, като видяха Господа.
21. А Исус пак им рече: мир вам! Както Ме Отец прати, тъй и аз ви пращам.
22. И като рече това, духна и им казва: приемете Духа Светаго.
23. На които простите греховете, тям ще се простят; на които задържите, ще се задържат.
24. А Тома, един от дванайсетте, наричан Близник, не беше с тях, когато дохожда Исус.
25. Другите ученици му казваха: видяхме Господа. А той им рече: ако не видя на ръцете Му белега от гвоздеите, и не туря пръста си в раните от гвоздеите, и не туря ръката си в ребрата Му, няма да повярвам.
26. След осем дена учениците Му бяха пак въщи, и Тома с тях. Дойде Исус, когато вратата бяха заключени, застана посред тях и рече: мир вам!
27. После казва на Тома: дай си пръста тук, и виж ръцете Ми; дай си ръката и тури в ребрата Ми; и не бъди невярващ, а вярващ.
28. Отговори Тома и Му рече: Господ мой и Бог мой!
29. Исус му казва: Тома, ти повярва, защото Ме видя; блажени, които не са видели, и са повярвали.
30. И много други чудеса направи Исус пред учениците Си, за които не е писано в тая книга.
31. А това е написано, за да повярвате, че Исус е Христос, Син Божий, и като вярвате, да имате живот в Неговото име.

ОГЪНЯТ, КОЙТО СЛИЗА ОТ НЕБЕТО (ЗА БЛАГОДАТНИЯ ОГЪН)

Може ли едно чудо да има история? Да, когато става дума за благодатния Огън, който вече столетия слиза на Великден в Йерусалимския храм. Описвано през столетията, възпявано или отрочано, то е единственото чудо в православната Църква, което се повтаря във времето и "се случва" винаги по един и същи повод – настъпването на празника на празниците, Възкресението Христово.

Първите писмени сведения за слизането на св. Огън в храма "Възкресение Христово" срещаме у Евсевий Кесарийски и монахиня Силвия, тоест през 4 век. Евсевий пише, че през 2 век патриарх Нарцис заповядал да налят вода в лампадите, понеже маслото било свършило. Тогава огън от небето възпламенил всички лампади, които горели по време на цялата пасхална служба. Латинският монах Бернард пише през 865 г.: "През Велика Събота, в навечерието на Пасха, службата започва рано и след нейния край се пее 'Господи, помилуй', докато всички лампади над Гроба Господен се запалят с пришествието на Ангел".

През 1099 г. Йерусалим бил завладян от кръстоносците. Ето как английският историк-византинист Стивън Рънсиман описва в своята книга повестуванията на западните летописци: "Неуспешно започна първият латински патриарх Арнолд. Той нареди да се изгонят от прилежащите им предели в храма на Господния Гроб всички секти на еретици, а после започна да разпитва православните монаси къде пазят Кръста и другите реликви. След няколко месеца Арнолд бе сменен от патриарх Даймберт от Пиза, който отиде още подалеч. Той се опита да изгони всички местни християни, дори и православните, от Гроба Господен и да пуска там само латини, като въобще лиши останалите от църковни здания в Йерусалим и около него ... И Божието възмездие не закъсня. На Велика събота през 1101 г. св. Огън не слезе в кувуклия, тъй като там не бяха поканени източните християни. Тогава крал Балдуин I се погрижи да се върнат правата на местните християни ..."

Капеланът на йерусалимските кръстоносци Фулк разказва, че когато западните поклонници (от кръстоносците) посетили св. град преди превземането на Кесария, за да празнуват пасха, целият град на Йерусалим бил в смут, защото св. Огън не се явил и вярващите цял ден прекарвали в очакване пред храма

на Възкресението. Тогава, като че ли по небесно внушение, ... цялото духовенство и кралят отишли в Соломоновия храм, неотдавна обърнат от Омарова джамия в църква, а през това време гърците и сирийците, останали на Гроба, разкъсвали дрехите си и с вопли призовавали Божията благодат. И тогава, накрая, Огънят слязъл ...

Известният мюсюлмански историк ал-Бируни (9-10 в.) пише следното: "Един път губернаторът заповяда да заменят фитилите с медни жички, като се надяваше, че лампадите няма да се запалят и чудото няма да се случи. Но когато огънят слезе, медта се запали."

Най-известен е случаят с неслизането на Огъня през 1579 г., когато арменците успели да подкупят султан Мурад и местната градска управа и да получат правото само те да честват пасха в храма и да получат огъня. От целия Близък Изток се събрали техни единоверци, докато православните начело с патриарх Софроний не само не били допуснати в параклиса над Божия гроб, но и въобще в храма. Така те останали на входа, за да се молят там, а арменският патриарх в продължение на целия ден се молил, но въпреки това чудото не се случило. Тогава внезапно като че мълния слязла от небето и ударила колоната, до която се молел православният патриарх Софроний и небесният Огън се явил там. Това било единственият случай в историята, когато Огънят слязал извън пределите на храма. Свидетелството за истинността на православната вяра било толкова очевидно, че предизвикало вълнения сред тълпата и имало дори обърнати мюсюлмани в православието. Турските власти толкова се разгневили за предизвиканите размирици на арменците, че постановили арменският архиерей винаги да следва православия патриарх в пасхалната церемония и никога да не взема непосредствено участие в получаването на Благодатния огън.

[...]

Богослужението

Рано сутринта на Велика събота множество вярващи от цял свят се събират пред храма, като търсят по-добри места, които да им позволят да станат свидетели на чудото на "изливането на светлината", както се нарича още слизането на благодатния Огън.

В 10 часа започва претърсването на св. Гроб, което се наблюдава от арменците и представителите на други християнски догми. Специални лица изгасят всички кандила и свещи и проверяват за евентуално укрити запалителни материали. В 11 часа Гробът се запечатва с две бели ленти, скрепени с печат от чист восък и знака на патриарха. Тази процедура възстановява запечатването на Христовия гроб от евреите, които са искали по този начин да предотвратят открадването на тялото Му.

С литийно шествие православният патриарх, придружен от арменския и множество архиереи и духовници, влиза в храма на Възкресението. Той влиза в олтара и сяда на патриаршеския трон. Представители на арменците, арабите, сирийците, коптите и други целуват ръката му, за да получат правото да приемат от него свещения Огън. След това започва лития, по време на която патриархът и епископите три пъти обикалят св. Гроб, пеейки църковни химни.

Веднага след това Гробът се разпечатва, патриархът сваля архиерейските си дрехи и остава облечен с бял стихар. Управителят на града, както и директорът на полицията претърсват патриарха за възпламенителни материали.

След проверката Йерусалимският патриарх влиза заедно с арменския представител в параклиса над Божия гроб, като през цялото това време кандилата в църквата са загасени. Патриархът коленичи и произнася молитва, с която умолява Бога да дарува свещената светлина.

Синьо-бели светкавици минават навсякъде и факлите, които патриархът държи, но и всички кандила в храма се запалват сами. Получаването на благодатния Огън може да продължи различно време – има случаи, когато светлината слиза за броени минути, а друг път патриархът прекарва доста дълго, коленичил в молитва пред св. Гроб.

След това патриархът излиза и запалва първите свещи, докато полицията следи за порядъка. Според свидетелствата на очевидци и според православното предание няколко минути след получаването на Огъня той не изгаря ръцете на поклонниците.

Мнение за произхода на Св. Огън

от митрополита на Навпакт Йеротей

"Има някои, които сравняват нетварната светлина, която учениците са видели на Тавор при Преображението на Христос, с Благодатния огън, който поклонниците виждат на Велика събота в храма на Възкресението. Аз вярвам, че св. Огън, който слиза в Йерусалим на Велика събота, е свръхестествено събитие и това става видно от начина на появяването му, от това, че пламъкът в началото не изгаря, от това, че въпреки изпълването на храма с огън, никога не са ставали пожари, както, разбира се, и от факта на душевната промяна, която той предизвиква у вярващите. Той обаче има начало, развитие и край, него го виждат всички в храма, независимо от духовното им състояние, всеки може да го докосне и накрая да го угаси. Благодатният огън е без съмнение дело на нетварната Божия благодат, но не е самата нетварна светлина от Тавор и Христовото възкресение. Както се освещават водата и елеят, така се освещава и елементът на огъня".

Автор: Александра Карамихалева

взето от: www.dveri.bg

Неделно четиво на Българската Православна Църковна Община «Св. Цар Борис Покръстител» – Берлин www.berlin.dveribg.net

Заповядайте на неделните беседи след св. Литургия (към 12 часа в храма)